

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 331

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 1 maart 2024

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Vlaamse studenten in het Verenigd Koninkrijk na de Brexit - Financiële en logistieke drempels

Studeren in het buitenland is voor onze studenten een unieke ervaring. We sturen daarom graag Vlaamse studenten even het land uit en ontvangen andere studenten in Vlaanderen. Binnen Europa kunnen studenten sinds 1 januari 2021 een beroep doen op het Erasmus+-programma.

Door de Brexit neemt het Verenigd Koninkrijk (VK) niet deel aan dat programma, waardoor het voor Vlaamse studenten moeilijker is geworden om hoger onderwijs te volgen over het Kanaal.

Dit is een opvolgvraag en bundeling van vragen: nr. 14 van 3 oktober 2022, nr. 415 van 3 maart 2023 en van vraag nr. 441 van 16 maart 2023 en van verschillende interventies in de commissie Onderwijs.

Gelieve de cijfers in Excel te geven.

1. Hoeveel Vlaamse studenten studeren er in het Verenigd Koninkrijk via een uitwisseling? Graag de cijfers van de laatste 10 academiejaren, opgedeeld per uitgaande onderwijsinstelling, studierichting, academiejaar en per constituerende staat van het VK (Engeland, Noord-Ierland, Schotland of Wales).
  - a) Hoe evalueert de minister deze cijfers?
  - b) Merkt de minister een verschil op tussen de verschillende constituerende landen?
    - i. Hoe verklaart de minister die verschillen?
    - ii. Hebben de memoranda of understanding (MoU's) die de Vlaamse Regering afsloot daar iets mee te maken? (zie deelvraag 7)?
2. Hoeveel Britse studenten studeren er in Vlaanderen en hoeveel waren er dat voor de Brexit? Graag de cijfers van de laatste 10 academiejaren, opgedeeld per uitgaande Britse hogeronderwijsinstelling (geordend volgens constituerende staat van het VK), studierichting en per academiejaar.
  - a) Is daarbij een gelijkaardige daling op te merken?
  - b) Hoe interpreteert de minister die evolutie?

**Vlaams
Parlement**

- c) Merkt de minister een invloed van de MoU's op (zie deelvraag 7)?
3. Het huidige budget voor het uitwisselingsprogramma met derdelanders onder de categorie 'niet-programmalanden' bleek op 7 januari 2021 ontoereikend, gezien het hoge inschrijvingsgeld dat betaald dient te worden aan Britse universiteiten. De minister gaf op 8 juli 2022 aan dat dit budget verhoogd werd van 1.809.000 euro in 2021-22 naar 2.343.000 euro in 2022-23.
- a) Wat is het gereserveerde budget voor het academiejaar 2023-2024?
- b) Was die verhoging genoeg of plant de minister bijkomende verhogingen van het budget?
- c) Welke budgetten zijn er uitgetrokken voor uitwisseling van Vlaanderen naar het Verenigd Koninkrijk? Graag een overzicht van de voorbije 5 jaar opgedeeld per academiejaar, per uitgaande onderwijsinstelling en per student.
- d) Hoe evalueert de minister de hoogte en de aanwending van dat budget met het oog op het te bereiken resultaat?
4. Tijdens een vergadering van de commissie Onderwijs op 25 februari 2021 gaf minister Weyts te kennen dat hij interuniversitaire akkoorden tussen Britse en Vlaamse universiteiten zou faciliteren. In zijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 441 gaf de minister mee dat de overheid enkel kan faciliteren indien er een samenwerkingsverband is tussen beide overheden.
- a) Hoe kijkt de minister naar interuniversitaire akkoorden?
- b) Is, in het kader van de afgesloten MoU's (zie deelvraag 7), het aantal interuniversitaire akkoorden toegenomen?
- c) Welke interuniversitaire akkoorden zijn er sinds de Brexit gesloten? Graag een overzicht per hogeronderwijsinstelling.
- d) Plant de minister een verdere facilitering?
- e) Acht de minister het interessant om zicht te krijgen op het aantal samenwerkingsverbanden tussen de Vlaamse en Britse universiteiten?
- Zo ja, zal de minister dat opvragen bij de onderwijsinstellingen?
- Zo niet, waarom niet?
5. Hoeveel inschrijvingsgeld dienen Vlaamse studenten gemiddeld te betalen bij een inschrijving aan een Britse universiteit?
6. De minister liet in de commissie weten dat er een taskforce omtrent internationalisering opgericht is. Ook in zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag van 19 oktober antwoordde hij dat er momenteel gewerkt wordt aan een nieuwe internationaliseringsstrategie. In het antwoord op vraag 441 gaf de minister aan dat de laatste hand aan de strategie gelegd werd.

- a) Heeft die taskforce ondertussen al voorstellen gelanceerd?
- Zo niet, wanneer plant de minister dat?
- Zo ja, welke voorstellen werden gelanceerd?
- b) Hoe evalueert de minister de werking van de taskforce?
- c) Is de strategie inmiddels geëvalueerd?
- Zo ja, hoe evalueert de minister de initiatieven en de resultaten?
- Zijn er bijstellingen vooropgesteld of nodig? Wat is het plan van aanpak, de timing en het budget?
- Zo niet, wanneer verwacht de minister de evaluatie van de strategie
7. In de commissievergadering van 13 juli 2023 liet de minister verstaan dat de Vlaamse Regering al een MoU ondertekende met Wales en Schotland en dat dit ging gebeuren met Noord-Ierland. Door dat MoU kunnen beide entiteiten vlotter akkoorden sluiten in verband met uitwisselingen. De minister liet ook weten dat Wales en Schotland daar vragende partij voor zijn.
- a) Zijn er al concrete stappen ondernomen om uitwisselingen te bevorderen? Wat zijn die stappen die de belemmeringen wegnemen?
- Zo ja, hoe evalueert de minister die stappen?
- Zo niet, plant de minister dat nog deze legislatuur te doen?
- b) Heeft de minister er weet van of Noord-Ierland ook vragende partij is voor meer uitwisselingen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (165), Ben Weyts (331)

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 331 van 1 maart 2024

van **BRECHT WARNEZ**

---

1. In bijlage (Bijlage_331_Warnez_Standaard_uitwisselingen_VK.xls) in tabblad 'Uitgaande mobiliteit' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1a het aantal inschrijvingen met een mobiliteit naar het Verenigd Koninkrijk voor Vlaamse studenten ingeschreven in een diplomacontract die zich niet uitgeschreven hebben per (soort) instelling, type opleiding en academiejaar. In tabel 1b vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger deze cijfers verder opgesplitst naar instelling in het Verenigd Koninkrijk. Wij hebben geen datagegevens per constituerende staat.

We zien een duidelijke daling van het aantal Vlaamse studenten dat naar het Verenigd Koninkrijk op mobiliteit gaat: 418 studenten in 2022-2023 ten opzichte van 770 in het academiejaar 2018-2019. De gegevens voor academiejaar 2019-2020 en vooral voor academiejaar 2020-2021 zijn minder representatief omwille van de invloed van de Coronapandemie. Opvallend is dat de daling in 2020-2021 vooral plaatsvond in de hogescholen en minder in de universiteiten.

We zien echter dat er in academiejaar 2021-2022 en 2022-2023 terug een stijging is in het aantal Vlaamse studenten met mobiliteit naar het Verenigd Koninkrijk in de hogescholen. Dit kan duiden op een hernieuwde interesse en betrokkenheid van Vlaamse studenten in hogescholen in internationale mobiliteit naar het Verenigd Koninkrijk, ondanks mogelijke uitdagingen in de voorgaande periode. Ik vermoed dat deze trend zich de komende jaren zal voortzetten. Het aantal studenten voor diezelfde mobiliteit voor de universiteit is wel gedaald. Dit is mogelijk te verklaren door het minder eenvoudig reizen naar het Verenigd Koninkrijk (paspoort en/of visum naar gelang de activiteit).

We hebben vanuit Vlaanderen een aantal beurzenprogramma's waar derdelanders – het Verenigd Koninkrijk behoort tot die categorie – aan kunnen deelnemen. Instellingen kunnen het programma 'Generieke beurzen' gebruiken om mobiliteit naar het Verenigd Koninkrijk te organiseren en financieren. De budgetten ter ondersteuning van het systeem van de 'Generieke beurzen' zijn in de voorbije 5 jaar gestegen van 1.781.955 euro in academiejaar 2019-2020 tot 2.277.000 euro in academiejaar 2024-2025.

2. In bijlage in tabblad 'Inkomende mobiliteit' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1 het aantal inschrijvingen van studenten met de Britse nationaliteit in het hoger onderwijs in Vlaanderen in een diplomacontract die zich niet uitgeschreven hebben per (soort instelling), type opleiding en academiejaar. Van deze studenten met een Britse nationaliteit ingeschreven in het Vlaamse onderwijs hebben we geen gegevens over de uitgaande Britse hogeronderwijsinstelling, aangezien dit om studenten gaat die een volledige opleiding volgen in Vlaanderen, los van enige Britse partnerinstelling. Hier spreken we van diplomamobiliteit. Er is eveneens een daling te zien in deze cijfers.

Er zijn geen cijfergegevens voorhanden in de databank hoger onderwijs in verband met inkomende creditmobiliteit (waarbij de student ingeschreven blijft aan de Britse

hogeronderwijsinstelling en voor kortere periode op mobiliteit komt naar een Vlaamse instelling).

3. In bijlage (Bijlage_331_Warnez_generieke beurzen) worden de cijfers gegeven van de voorbije 4 jaar met betrekking tot de financiering van mobiliteit van Vlaamse studenten naar het Verenigd Koninkrijk via het programma 'Generieke beurzen'. Er is duidelijk een grote stijging te zien in academiejaar 2022-2023.

Het budget voor generieke beurzen is de voorbije 5 jaar gestegen van 1.781.955 euro in academiejaar 2019-2020 tot 2.277.000 euro in academiejaar 2024-2025. Het bedrag voor de generieke beurzen wordt door de VLUHR nauwkeurig berekend en aangevraagd.

Daarnaast verwijs ik in deze context ook graag naar de Fayatbeurzen, het Vlaamse internationaal beursprogramma waarbij talentvolle studenten een bijkomende master kunnen behalen aan buitenlandse topinstellingen met beurzen die een groot deel van de kosten dekken.

Op basis van ervaringen uit de eerste lichting Fayat-studenten, kunnen we opmaken dat ongeveer de helft van de laureaten kiest voor een topinstelling in het Verenigd Koninkrijk: Cambridge, Oxford, London School of Economics, enzovoort. Het Fayatbeurzenprogramma biedt aldus ook financieringsmogelijkheden voor Vlaamse studenten die willen studeren aan een Britse universiteit.

Door de Brexit is het inschrijvingsgeld aan Britse universiteiten fors gestegen: voor de Brexit betaalden Europese studenten evenveel als Britse, maar nu worden ze gelijkgesteld aan internationale studenten waardoor het inschrijvingsgeld verdrievoudigd is. Bovendien mogen EU-studenten sinds de Brexit ook geen studielening meer afsluiten in het VK en neemt het VK niet meer deel aan het Erasmusprogramma.

4. Het sluiten van interuniversitaire akkoorden behoort tot de autonomie van de hogeronderwijsinstellingen. Gegevens hierover worden niet bijgehouden op niveau van de overheid. De meest recente overzichtslijst van akkoorden tussen Vlaamse en Britse hogeronderwijsinstellingen dateert van 4 september 2023 en werd opgemaakt door VLUHR-i, zie bijlage (Bijlage_331_Warnez_samenwerkingsakkoorden.doc).

Op Vlaams niveau kan het sluiten van dergelijke akkoorden tussen instellingen gefaciliteerd worden via het aangaan van samenwerkingsraamwerken tussen de Vlaamse en buitenlandse overheden. Via gesprekken met de buitenlandse ministers van onderwijs en bezoeken werk ik hier verder aan.

5. Wanneer studenten uit Vlaamse hogeronderwijsinstellingen op mobiliteit gaan in het kader van generieke beurzen betaalt de student geen inschrijvingsgeld in de ontvangende gastinstelling.
6. Het werk aan de nieuwe internationaliseringsstrategie hoger onderwijs is nog niet afgerond.
7. Wat de samenwerking met Wales betreft weet de Vlaamse volksvertegenwoordiger dat Minister-president Jambon op 6 juni 2023, namens de Vlaamse Regering, een Memorandum of Understanding (MoU) met bijhorend actieplan ondertekend heeft. In deze afspraken staat onder meer dat Vlaanderen en Wales zullen nagaan hoe de uitwisseling van studenten, vb. de Taith- en Global Wales programma's, verder kan worden gefaciliteerd.

Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) en Universities Wales werken samen via het programma Scientific Research Network. In het kader van dergelijke oproepen kunnen onderzoeksnetwerken met een Welshe onderzoeksgroep in aanmerking komen voor aanvullende financiering van Universities Wales. De eerste oproep was een succes, met financiering toegekend aan twee onderzoeksgemeenschappen met een Welshe universitaire partner (Swansea University en Aberystwyth University). Ze kijken om dit jaar een nieuwe oproep te doen.

Het MoU met Wales was echter maar een eerste stap in het versterken van de samenwerking van Vlaanderen met de Britse deelstaten. Op 28 juni 2023 werd op vraag van Schotland een MoU ondertekend naar aanleiding van het bezoek van Schots eerste minister Humza Yousaf aan Brussel. Een actieplan hiervoor is in uitwerking en er lopen ook al ambtelijke contacten.

Voor de samenwerking met Noord-Ierland is er gewacht op het recente aantreden van de nieuwe Noord-Ierse executieve om met de onderhandelingen over de tekst van een MoU te beginnen.

Ik ben ervan overtuigd dat dergelijke concrete initiatieven de negatieve impact van Brexit op de onderwijsuitwisseling en -samenwerking tussen Vlaanderen en het VK voor een aanzienlijk deel beperken. Bovendien biedt de recente herintrede van het Verenigd Koninkrijk in Horizon Europe, het Onderzoeksprogramma van de Europese Unie, hernieuwde mogelijkheid voor mobiliteit en samenwerking tussen Britse en Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs.

BIJLAGEN

1. [Standaard uitwisselingen VK](#)
2. [Generieke beurzen](#)
3. [Samenwerkingsakkoorden](#)